

Pārtikas un veterinārais
dienests

Gliemeņu audzēšanas un pārstrādes prasību pamatprincipi

Mārtiņš Seržants

Pārtikas un veterinārā dienesta

Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļas vecākais eksperts

15.09.2017.

Prasības akvakultūras audzētavām

- Novietnes reģistrācija Lauksaimniecības datu centrā (LDC)¹
- Akvakultūras audzētavas atzīšana PVD²
- Slimību uzraudzība un kontrole (*Marteilia Refringens*)
- Gliemeņu pārvietošana uz citām dalībvalstīm ar starptautisko veterināro sertifikātu

¹ [MK 393 \(15.07.2014\) Lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtība, kā arī lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtība](#)

² [MK 146 \(14.03.2017.\) Noteikumi par veterinārajām prasībām akvakultūras dzīvniekiem, no tiem iegūtiem produktiem un to aprītei, kā arī atsevišķu akvakultūras dzīvnieku infekcijas slimību profilaksei un apkarošanai](#)

Gliemenes pārtikai (1)

Moluski ir augsta riska produkts – mikrobioloģiskais, biotoksīnu u.c. risks.

Dati (saraksts) par izklāšanas teritoriju, klasi, kādā klasificēta teritorija, dati par atrašanās robežām

teritorijas iedalās 3 kategorijās A, B, C atkarībā no fekālā piesārņojuma līmeņa,

A klases teritorijās dzīvas gliemenes var savākt tiešai lietošanai pārtikā

B un C klases - var savākt gliemenes un laist tirgū vienīgi pēc apstrādes attīrīšanas centrā, lai rezultātā gliemenes atbilstu A klases sanitāriem standartiem.

¹[Eiropas parlamenta un Padomes Regula \(EK\) Nr. 854/2004, ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu, nosaka](#)

²[KOMISIJAS REGULA \(EK\) Nr. 2073/2005 \(2005. gada 15. novembris\) par pārtikas produktu mikrobioloģiskajiem kritērijiem](#)

Gliemenes pārtikai (2)

Prasības un izmeklējumi produktam (dzīvai gliemenei):

- 1) Izmeklējumi uz ķīmisko piesārņojumu un toksīnus radošā planktona klātbūtni
- 2) Mikrobioloģiskās kvalitātes prasības² - salmonella, e.coli, listeria monocytogenes
- 3) biotoksīnu daudzums nedrīkst pārsniegt šādus ierobežojumus
 - a) paralītiskā gliemeņu inde
 - b) amnēziskā gliemeņu inde
 - c) okadīnskābe, dinofisistoksīni un pektenotoksīni
 - d) jesotoksīniem
 - e) azaspiracīdiem

Gliemenes dzīvnieku barībā (1)

Dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam

Atzīti pārstrādes uzņēmumi ([PVD reģistrs](#))

Izejvielas vērtība zema – zivju pārstrādes uzņēmumu atgriezumī

Vērtība – svārstās no proteīna daudzuma

Zivju milti – 3 blakusproduktu kategorija – tiek izmantota dzīvnieku barības ražošanā

¹. [MK Nr.275 \(2012.gada 17.aprīlis\) Prasības tādu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītei, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam](#)

². [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu \(EK\) Nr.1069/2009 \(2009. gada 21. oktobris\) ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu \(EK\) Nr.1774/2002 \(Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula\).](#)

³. [Komisijas Regula \(ES\) Nr.142/2011 \(2011.gada 25.februāris\) ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu \(EK\) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno Padomes direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai.](#)

Gliemenes dzīvnieku barībā (2)

Blakusproduktiem jāatbilst barības nekaitīguma prasībām!

Aptuvenās laboratorisko analīžu izmaksas, ko veic galaproduktam pārstrādes uzņēmumā .

1) mikrobioloģiskie standarti:

- Salmonella (n=5) 94,25 EUR
- Enterobacteriaceae (n=5) 71,95 EUR

2) Ķīmiskie izmeklējumi (Arsēns, dzīvsudrabs, nitrīti, fluors, svins, kadmījs) 171,6 EUR

3) Dioksīni un dioksīniem līdzīgie polihlorbifenīli: 569,15 EUR

¹ [MK Nr. 1111 \(2009.gada 29.septembris\) Noteikumi par dzīvnieku barībā un barības sastāvdaļās aizliegtajām vielām un barības nekaitīguma prasībām.](#)

² [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/32/EK \(2002.gada 7.maijs\) par nevēlamām vielām dzīvnieku barībā](#)

Gliemenes augsnes mēslojumam

Augsnes mēslojumiem izmanto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktus, kas pārstrādāti atzītos blakusproduktu uzņēmumos (reģistrēti kā organiskā mēslojuma ražotāji).

Produkts jāreģistrē [Valsts augu aizsardzības dienestā \(VAAD\)](#) kā organiskais mēslojums un augsnes ielabotājs.

Sastāva laboratoriskā kontrole:

- Mikrobioloģiskais piesārņojums
- Slāpeklis, Fosfors, Kālijs...

¹ [MK Nr. 506 \(1.09.2015\) Mēslošanas līdzekļu un substrātu identifikācijas, kvalitātes atbilstības novērtēšanas un tirdzniecības noteikumi](#)

Food and
Veterinary Service
Republic of Latvia

Paldies par uzmanību!